



Tutkimus nuorten kokemuksista korona- aikana (2020–2022)

Tuloksia ja havaintoja neljästä kyselykierroksesta
Alix Helfer ja Sinikka Aapola-Kari, Nuorisotutkimusverkosto

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäjien verkostotapaaminen

12.9.2022



Tutkimusta nuorten kokemuksista korona-aikana

- **Nuorten kokemukset korona-aikana** - tutkimushankkeessa lähestyttiin lasten ja nuorten (12–24v) näkemyksiä korona-ajasta ja sen vaikutuksista heidän elämäänsä, palveluiden käytön ja käyttökokemusten näkökulmasta
- Vertailua **Nuorisobarometrin 2020** (kerätty juuri ennen koronaa alkuvuonna) sekä Lasten ja nuorten **Vapaa-aikatutkimuksen 2022** aineistoihin.
- Nuorisotutkimusverkosto koordinoi tiedonkeruita ja niiden raportointia



Tutkimuksen teemat ja toteuttaminen

- ❖ Vapaa-aika
- ❖ Hyvinvointi ja arki
- ❖ Kokemukset rajoitustoimista
- ❖ Korona-ajan tuntemuksia
- ❖ Palvelukokemukset
- ❖ Luottamus palveluiden saatavuuteen
- ❖ Ukrainan tilanne ja ajankohtaiset aiheet

Aineistonkeruun kolme kierrosta

- ❖ 1. kierros syys-lokakuussa 2020
 - ❖ 12-25 vuotiaat
 - ❖ N=1001
- ❖ 2. kierros touko-kesäkuussa 2021
 - ❖ 12-24-vuotiaat
 - ❖ N = 1020
- ❖ 3. kierros lokakuussa 2021
 - ❖ 12-24-vuotiaat
 - ❖ N = 1003
- ❖ 4. kierros huhtikuussa 2022
 - ❖ 12-24-vuotiaat
 - ❖ N = 1010

Puhelinhaastattelut on toteuttanut Feelback Group oy, jonka kanssa valmistellaan myös 5. kyselykierrosta syksylle 2022



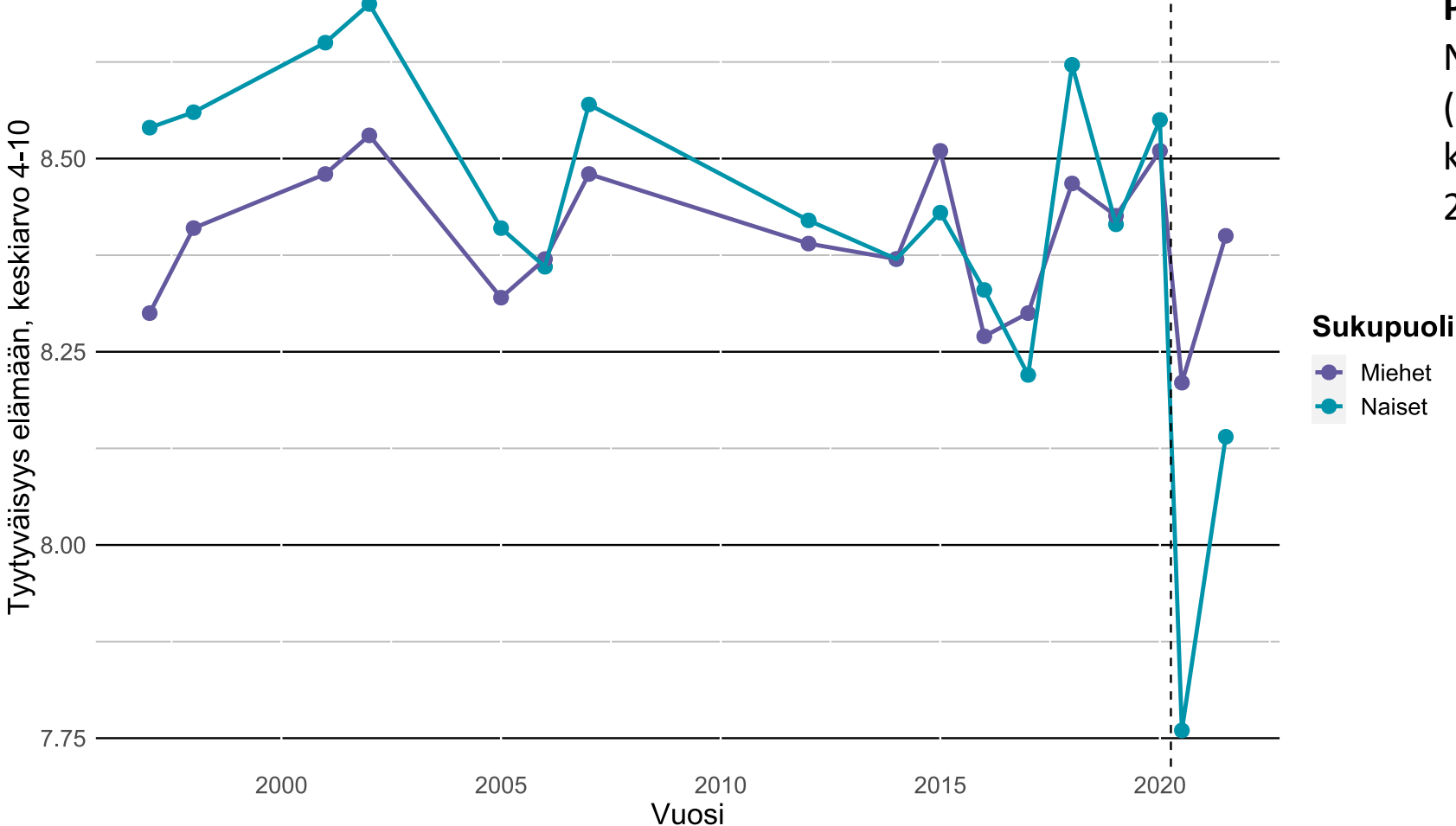
Tulosten raportointi

- ❖ Poikkeusolot-kirjoitussarja Nuorisotutkimusverkoston verkkosivuilla.
- ❖ Tehty vertailua Nuorisobarometrin 2020 sekä Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimuksen 2020 aineistoihin (kerätty juuri ennen koronaa alkuvuonna 2020)
 - ❖ Tavoitteena nopea tiedontuotanto poikkeuksellisessa tilanteessa
 - ❖ Julkaistu jo 14 kirjoitusta Poikkeusolot-sarjassa, tulossa useita kirjoituksia, kaikkiaan 12 tutkijaa ollut analysoimassa aineistoa
 - ❖ Teemoja vapaa-aika, etäkoulu, nuorisotyö, 12-14-v. kokemukset, rokoteasenteet, stressi ja yksinäisyys, Ukrainan sota ym.
- ❖ Lisäksi muita kirjoituksia ja tieteellisiä artikkeleita, tulossa mm. Elinolot-vuosikirjaan 2022.
- ❖ Luettelo kaikista julkaisuista esityksen lopussa.



Seurantatieto näyttää kehityskulkuja

Kuinka tyytyväinen olet tällä hetkellä elämääsi kaiken kaikkiaan?
 Kouluarvosana 4-10

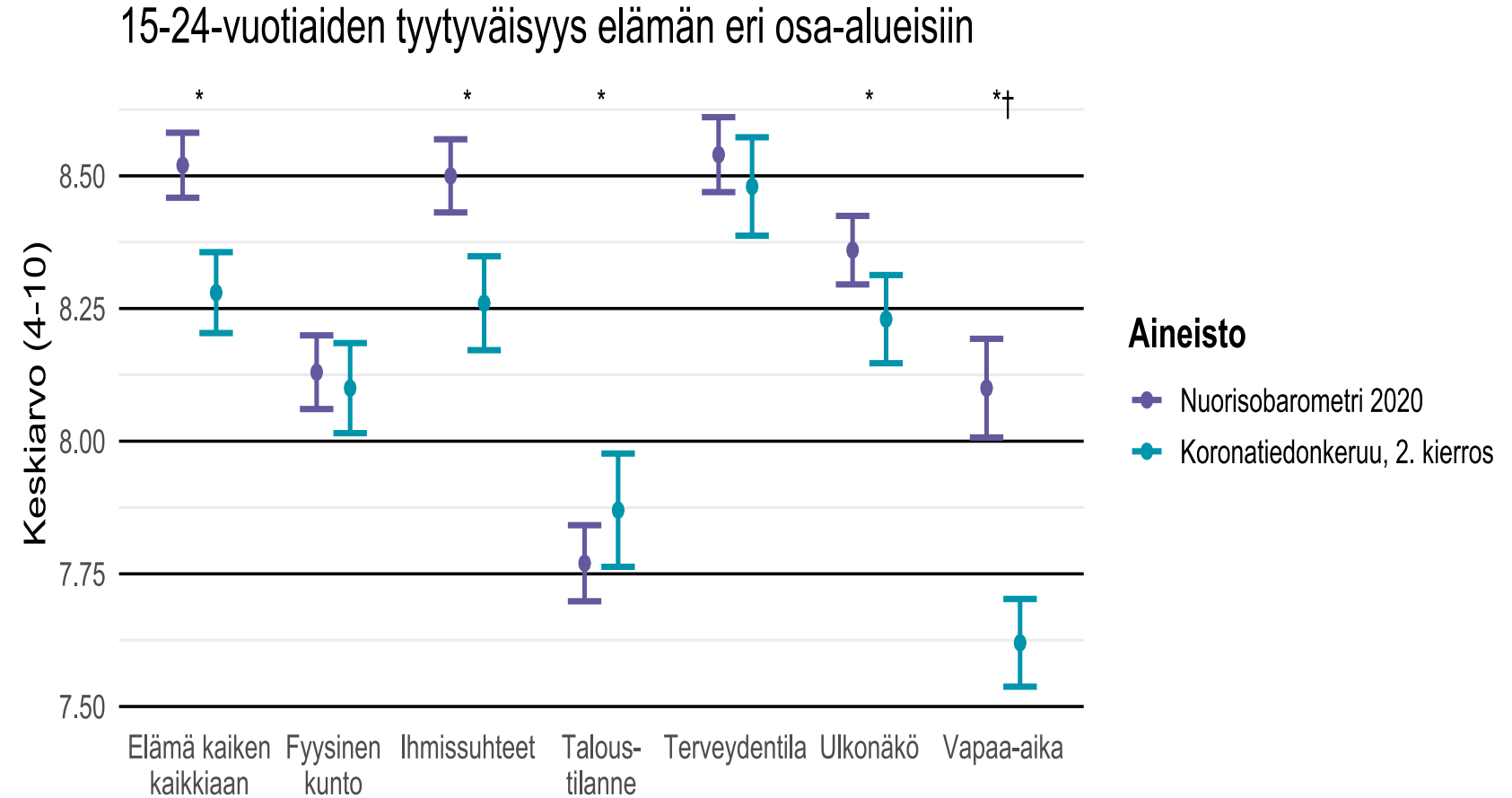


Puhelinhaastattelut:
 Nuorisobarometrit vuoteen 2020
 (15-29 v, n=2000) sekä kaksi
 koronakyselyä 2020 – 2021 (15-
 24 v noin 700 nuorta)



Tyytyväisyys elämään ja elämän eri osa-alueisiin

- Tyytyväisyydessä muutoksia tammikuusta 2020 -> kesän 2021 alkuun
- Keskiarvo laskenut korona-aikana monilla osa-alueilla:
 - ihmissuhteet
 - ulkonäkö
 - vapaa-aika



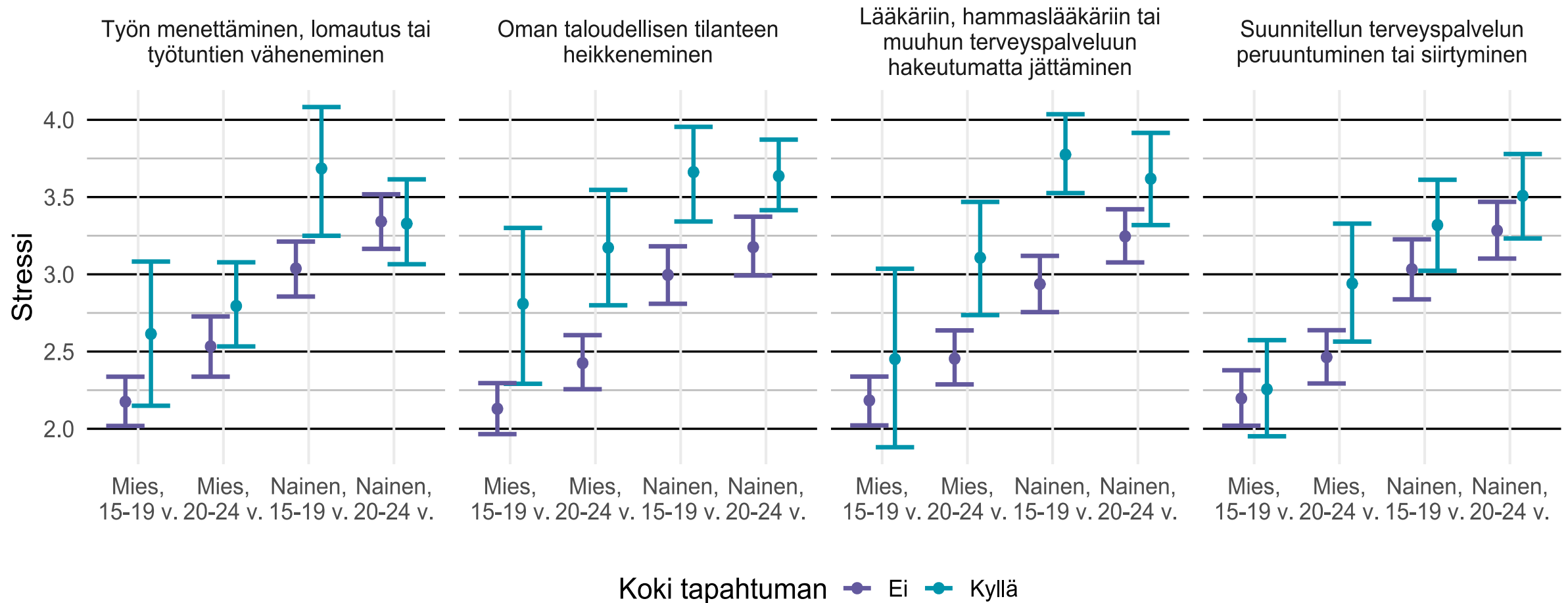
† Tiedot vapaa-aikatutkimuksesta 2020 ja koronatiedonkeruusta / * $p < 0,05$



Stressi

Stressillä tarkoitetaan tilannetta, jossa ihminen tuntee itsensä jännittyneeksi, levottomaksi, hermostuneeksi tai ahdistuneeksi taikka hänen on vaikea nukkua asioiden vaivatessa jatkuvasti mieltä. Tunnetko sinä nykyisin tällaista stressiä? Vastausvaihtoehdot 1 = en lainkaan, 2 = vain vähän, 3 = jonkin verran, 4 = melko paljon, 5 = erittäin paljon

Vastoinkäymiset ja koronan aikana koettu stressi

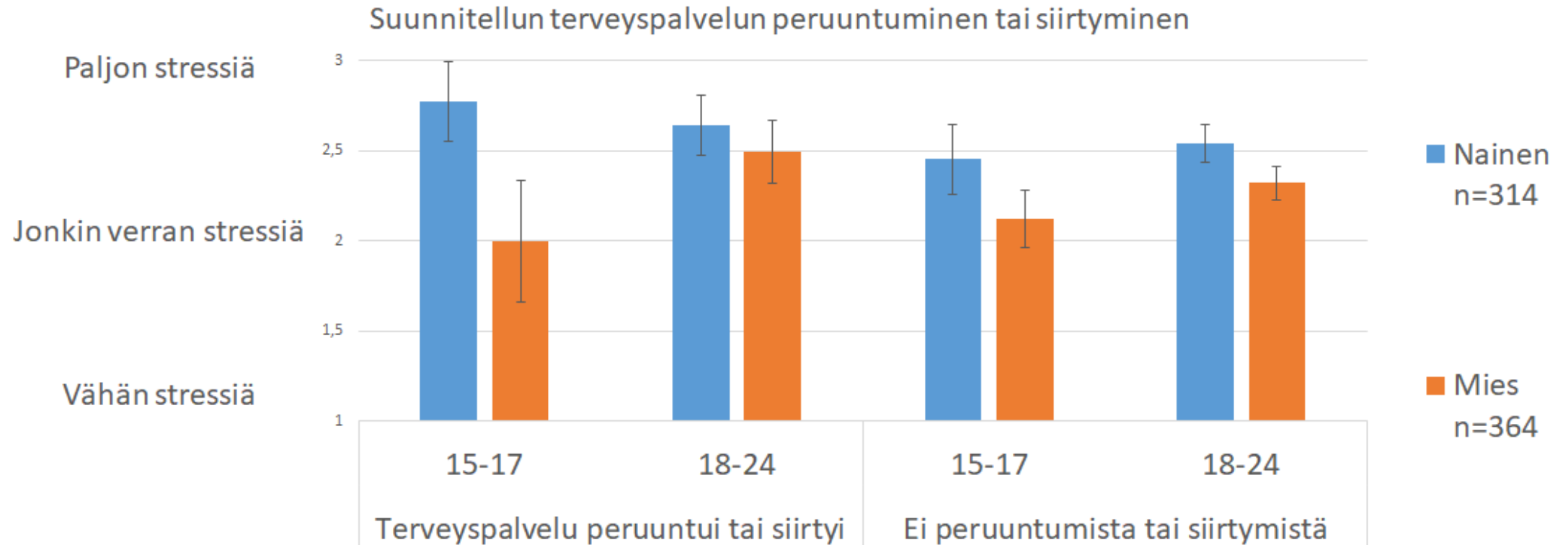


Koronakysely 5-6/2021 (n=1000)

Näkökulma: [Koronaan liittyvät kokemukset stressaavat nuoria](#)

Lahtinen, Laine & Pitkänen

Koronaan liittyvät stressikokemukset



Koronatiedonkeruu 4/2022 (n=1010)

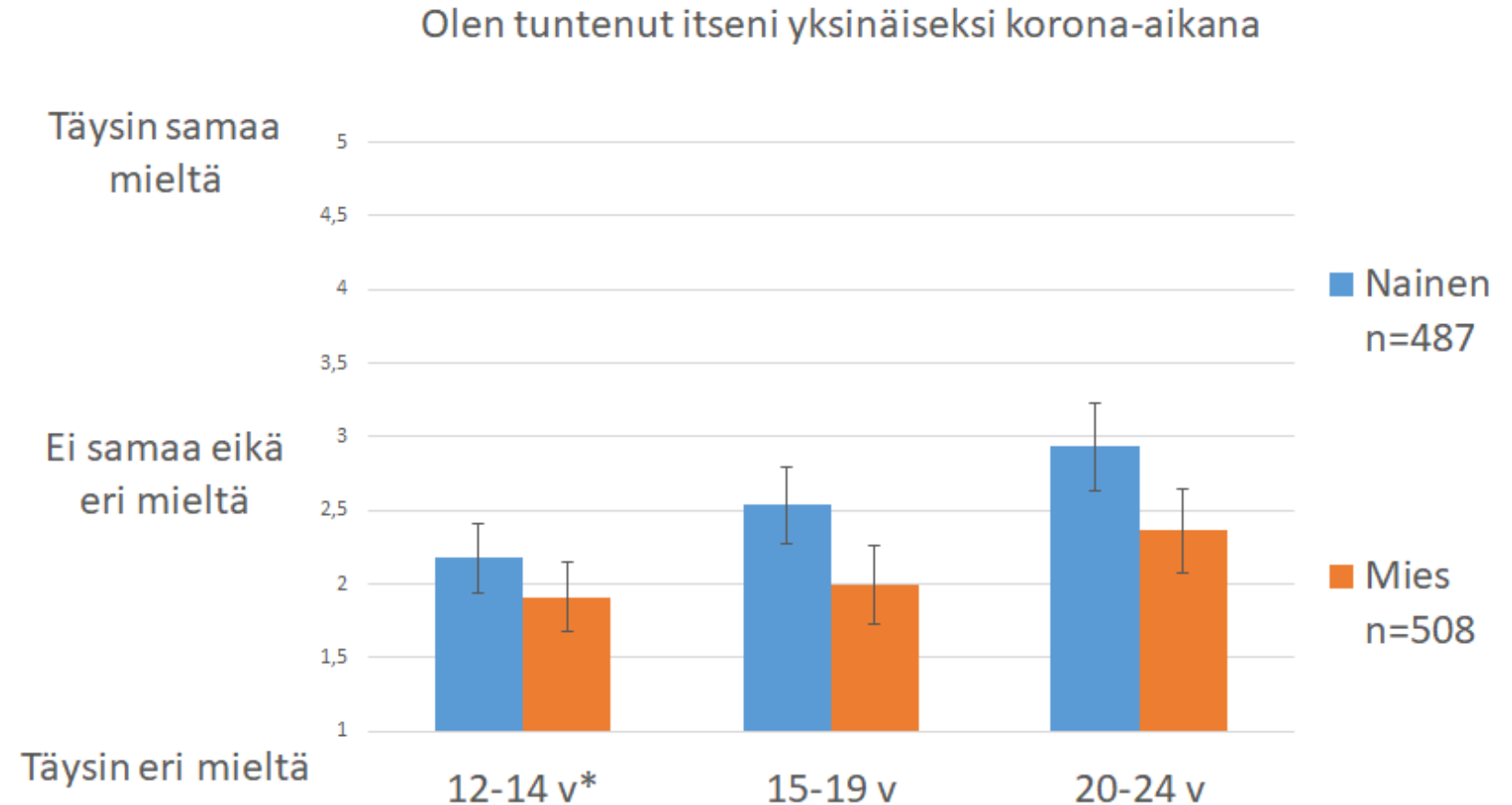
Stressillä tarkoitetaan tilannetta, jossa ihminen tuntee itsensä jännittyneeksi, levottomaksi, hermostuneeksi tai ahdistuneeksi taikka hänen on vaikea nukkua asioiden vaivatessa jatkuvasti mieltä. Tunnetko sinä nykyisin tällaista stressiä? Ikäluokittelu perustuu ryhmien vastausten samankaltaisuuteen.

Vanhemmat vastaajat ovat tunteneet itsensä yksinäisemmiksi

Koronakysely 4/2022 (n=1010)

”Ehkä lähinnä se, että kun asuu yksin. Kova yksinäisydentunne, kun kokoontumisrajoitukset oli vahvimpina päällä.”
 24-v., nainen

”Suomessa yksinäisyys on kasvanut huomattavasti ja ystävien löytäminen on vaikeaa varsinkin ulkomaalaisilla.”
 21-v., mies

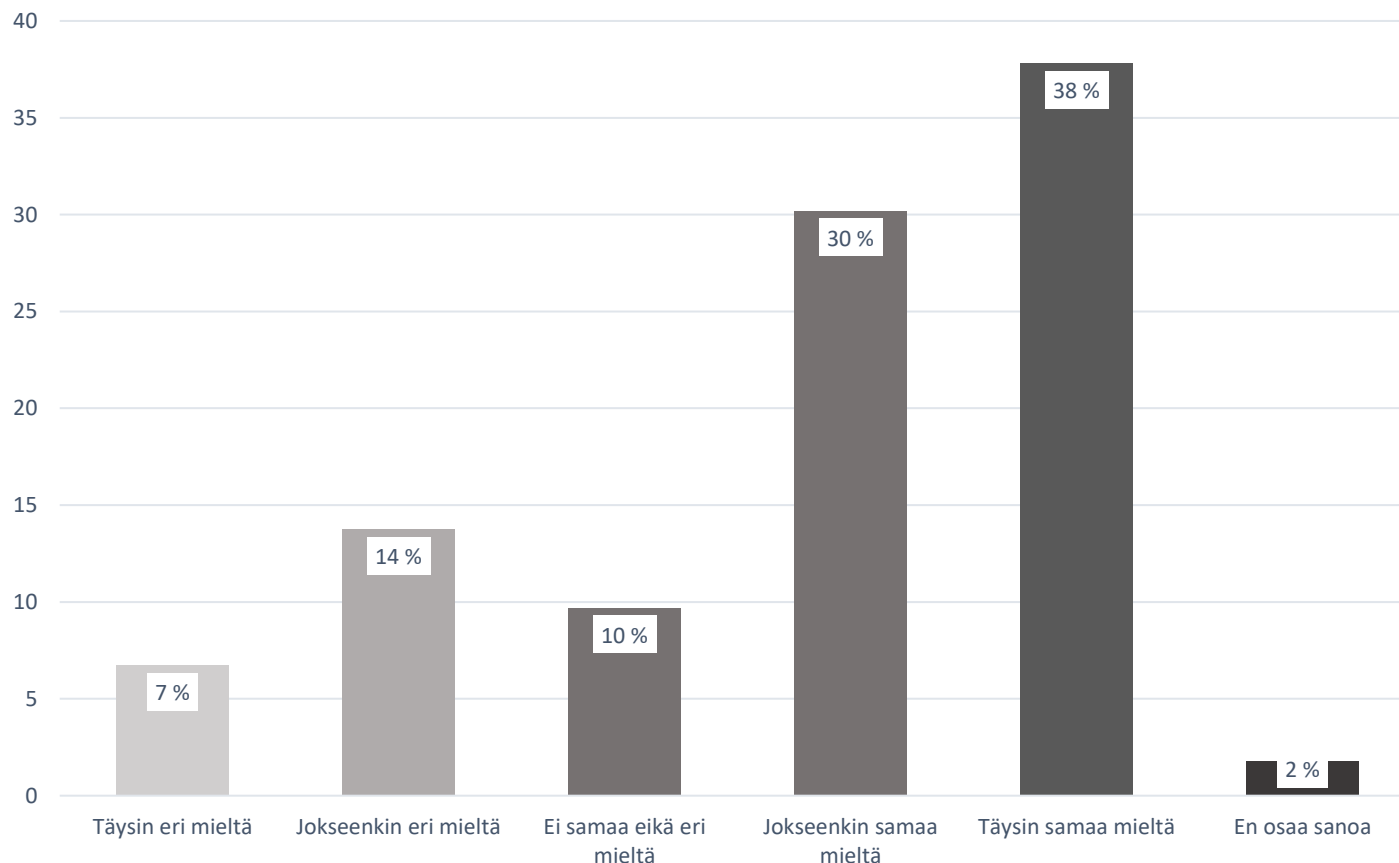


4. Kierrokselta | skaala: Täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, täysin samaa mieltä. *ei merkitsevää tilast. eroa



Suhtautuminen koronarajoitukseen myönteistä

Suomessa toteutetut koronarajoitukset ovat olleet minun kannaltani hyviä.



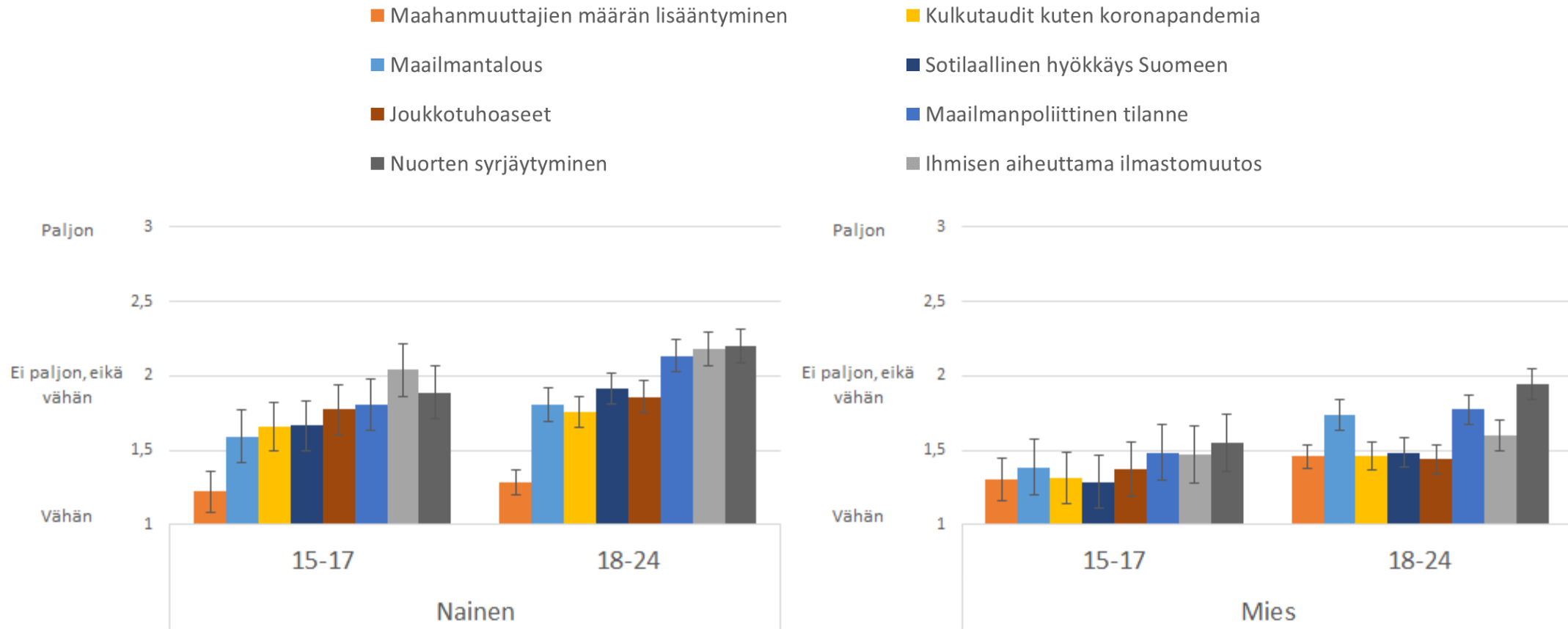
”Pysähtyminen sai pohdiskelemaan asioita ja elämänlaatu lähti nousemaan kun on löytänyt merkittäviä asioita elämään, korona-aika tuonut myös positiivisia asioita elämään.”
24-v. nainen

”Koronarajoituksia ei pitäisi hellittää vielä, koska korona leviää.”
12-v. tyttö

”Toivoisin, että baarien aukioaikarajoitukset säilyisivät.”
24-v. nainen

Epävarmuuteen ja turvattomuuteen liittyvät kokemukset

Epävarmuuden ja turvattomuuden tunne ikäryhmittäin



4. Kierrokselta | skaala: Erittäin vähän tai ei ollenkaan, melko vähän, ei paljon eikä vähän, melko paljon, erittäin paljon. Vastaukset erittäin paljon ja melko paljon, sekä erittäin vähän ja melko vähän ovat yhdistetty.

Stressi vakioitu. Ikä ei noussut merkitseväksi joukkotuhoaseiden, kulkutautien eikä ilmastonmuutoksen kohdalla. Sukupuoli ei noussut merkitseväksi maailmantalouden kohdalla.

Millaisia toiveita sinulla on tällä hetkellä?

*Tota noin Suomi voisi liittyä
Natoon ja kesäloma voisi
alkaa siinä tärkeimmät.*
24-v. mies

*Sota voisi mun puolesta
loppua, en halua olla
Ukrainan tilanteessa.*
18-v. mies

*Tasoituisi meno
sotarintamalla ja kirjo
itettaisiin
vähemmän pelottavista
uutisotsikoista.*
Esim. Ydinsodalla.
24-v., nainen

*Ilmastonmuutos pitäisi ottaa tosissaan,
erityisesti jenkkien. Ruoan hinta nousee,
apua vähävaraisille. Putinille rangaistus
sotarikoksista ja Ukrainan sodan pitäisi
loppua heti. Tasa-arvoisuutta
työelämässä vrt. hoitajat.*
21-v. nainen

*Varmaan, että tulevaisuuden
ongelmat saadaan ratkaistua
esim. maailman muuttunut
tilanne, siis tuo sota ja
ilmastonmuutos.*
22-v. mies

*Kaikki helpottaisi, ja oli iloinen
uutinen että Ranskan vaalit
päätyi miten päätyi. Se miten
Putin toimii tulevaisuudessa on
jännittävää.*
24-v. nainen



Yhteenvetoa

- ❖ Elämäntyytyväisyyden notkahduksesta takaisin ennalleen? Elämäntilanteen kirjo huomioitava tuloksia tulkittaessa!
- ❖ Nuorimmat vastaajat ovat olleet koko korona-ajan muita ikäryhmiä tyytyväisempiä elämään. 20-24-vuotiaat kokeneet 15-19-vuotiaisiin verrattuna useammin stressiä ja yksinäisyyttä.
- ❖ Tytöt ovat kokeneet poikia useammin (1) stressiä, (2) ahdistusta, alakuloisuutta tai pelkoa sekä (3) yksinäisyyttä. Sukupuolten välillä oli myös eroa epävarmuuteen ja turvattomuuteen liittyvissä kokemuksissa Ukrainan tilanteesta.
- ❖ Koronan takia koetut toimeentulon edellytysten niukkeneminen sekä työhön liittyvät vastoinkäymiset yhteydessä heikompaan tyytyväisyyteen sekä stressiin. Heikentynyt tyytyväisyys elämään yhteydessä myös yksinasumiseen ja mielenterveyspalveluiden käyttöön.
- ❖ Suhtautuminen koronarajoitukseen on ollut nuorten keskuudessa pääosin myönteistä.



Nuorisopoliittisia päätelmiä tutkimushavaintojen pohjalta

- ❖ Nuorille annettava armollisuutta itsenäistymiseen ja nuoria on kuultava päätöksenteossa. Koronan aikaan tehty paljon nopeita päätöksiä nuoria kuulematta tai sukupolvivaikutuksia huolellisesti analysoimatta.
- ❖ Ennaltaehkäiseviin tukipalveluihin tärkeä suunnata resursseja.
- ❖ Monista muista maista poiketen nuorille ei ole tiedotettu erikseen nuorten kanaville nuorille ominaisia kulttuurisia välineitä käyttäen.
- ❖ Hoitovajetta on kertynyt, sillä moni nuori on joutunut siirtämään suunniteltuja tapaamisia terveyspalveluissa. Moni ei ole päässyt palvelujen piiriin, vaikka olisi tarvinnut. Erityisesti mielenterveyspalveluissa on ollut hoitovajetta.
- ❖ Palvelujen tuottajien tehtävä on tunnistaa ne nuoret, jotka ovat kärsineet koronasta (erotuksena niistä, joiden resilienssi on kantanut yli korona-ajan tai niistä, joille korona-aika on tuonut positiivisia kokemuksia).
- ❖ Nuorten osallisuutta palveluihin ja yhteiskuntaan on kehitettävä.
- ❖ Uskoa tulevaisuuteen on tärkeä vahvistaa keskellä erilaisia kriisejä.

Nuorisotutkimusverkoston Poikkeusolot – nuorten arki koronan keskellä -kirjoitussarja



Helfer, Manner & Pitkänen (2022) [Poikkeustila toisen jälkeen: koronasta Ukrainan kriisiin](#). (Ilmestynyt 22.6.2022)

Helfer & Myllyniemi (2022) [Asuinpaikan yhteys nuorten kokemuksiin korona-ajasta](#). (Ilmestynyt 17.6.2022)

Helfer, Alix & Laine, Riku & Lahtinen, Jenni & Pitkänen, Tuuli (2022) [Nuorten käsityksiä rokotuksista ja koronapassista](#). (Ilmestynyt 4.3.2022)

Kiilakoski, Tomi & Lahtinen, Jenni & Kauppinen, Eila (2022) [Nuorisotyötä koronan aikaan II. Vuosi 2021](#). (Ilmestynyt 8.2.2022.)

Lahtinen, Jenni & Kauppinen, Eila (2022) [Korona-aika 12–14-vuotiaiden nuorten kokemana](#). (Ilmestynyt 19.1.2022.)

Kauppinen, Eila & Lahtinen, Jenni & Haikkola, Lotta (2021) [Nuorten yksinäisyyden kokemukset lisääntyivät korona-aikana](#). (Ilmestynyt 17.9.2021.)

Salasuo, Mikko & Lahtinen, Jenni (2021) [”Edelleen harmittaa”- Nuorten kokemus harrastamisen keskeytymisestä korona-aikana ja sen yhteys vapaa-ajan tyytyväisyyteen](#). (Ilmestynyt 14.9.2021.)

Lahtinen, Jenni & Riku Laine & Tuuli Pitkänen (2021) [Koroaan liittyvät kokemukset stressaavat nuoria](#). (Ilmestynyt 18.18.2021.)

Aapola-Kari, Sinikka & Haikkola, Lotta & Lahtinen, Jenni (2021) [”Se on saanut ajattelemaan ja pannut stopin elämään” – nuorten ristiriitaiset kokemukset koronapandemian ensimmäisistä kuukausista](#). (Ilmestynyt 13.6.2021.)

Myllyniemi, Sami (2021) [Nuorten terveystalveluiden käyttö ja luottamus palveluihin korona-ajan ensimmäisen puolen vuoden aikana](#). (Ilmestynyt 14.6.2021.)

Lahtinen, Jenni & Myllyniemi Sami (2021) [Nuorten tyytyväisyys elämään korona-ajan ensimmäisen puolen vuoden aikana](#). (Ilmestynyt 16.2.2021.)

Lahtinen, Jenni & Haikkola, Lotta & Kauppinen, Eila (2021) [”Etäkoulu oli mukavaa ja sai enemmän vapaa-aikaa, yksinäisyys oli huono puoli” – Nuorten kokemukset etäopetuksesta korona-ajan alussa](#). (Ilmestynyt 26.1.2021.)

Lahtinen, Jenni & Haikkola, Lotta (2021) [Nuorten työvoimatalvelujen käyttö ja kokemukset palveluista korona-ajan ensimmäisen puolen vuoden aikana](#). (Ilmestynyt 26.1.2021.)

Kauppinen, Eila & Kiilakoski, Tomi & Lahtinen, Jenni (2020) [Nuorisotyötä koronan aikaan](#). (Ilmestynyt 15.12.2020.)

Haikkola, Lotta & Kauppinen, Eila (2020) [Nuorten korona-ajan yksinäisyys ja näkemykset koronan vaikutuksista tulevaisuuteen](#). (Ilmestynyt 15.12.2020.)

Lahtinen, Jenni & Salasuo, Mikko (2020) [”Harrastusten keskeytyminen harmitti.” Tutkimus nuorten kokemuksista korona-aikana: vapaa-aika ja harrastaminen](#). (Ilmestynyt 24.11.2020.)

Muut julkaisut (tulossa 3)

Salasuo, Mikko & Lahtinen, Jenni (tulossa) ”At the moment I’m not happy at my life” The impact of the COVID-19 pandemic and social restrictions on the satisfaction of Finnish young people and signals of disruption in youth transition (työnimi) Hyväksytty käsikirjoitus Youth Knowledge book: Youth transitions in pandemic Europe – impacts, resources, policy responses –julkaisuun.

Lahtinen, Jenni & Laine, Riku & Haikkola, Lotta & Kauppinen, Eila & Pitkänen, Tuuli (tulossa marraskuussa 2022) Nuorten tyytyväisyys elämään korona-ajan ensimmäisenä vuonna. Käsikirjoitus referee-prosessissa. Nuorten elinolot -2022 vuosikirja.

Kauppinen, Eila & Laine, Sofia (tulossa marraskuussa 2022) Nuorten harrastusten ja vapaa-ajan merkityksiä kestäväen hyvinvoinnin näkökulmasta koronan aikakaudella. Käsikirjoitus referee-prosessissa. Nuorten elinolot 2022 vuosikirja



Kiitos!

alix.helfer@nuorisotutkimus.fi

sinikka.aapola-kari@nuorisotutkimus.fi

